

Raadsmemo

Onderwerp Aanvullende informatie dossier mantelzorgondersteuning

Datum 6 oktober 2015

Afzender Mariska Kien

Tel.nr. (078) 770 60 22

Emailadres m.kien@alblasserdam.nl

Geachte raad,

Bijgevoegd stuk wordt u ter kennisname toegezonden.

Het betreft informatie waarvan het nuttig gevonden wordt dat u ervan op de hoogte bent, dan wel de toezending van een door het college of een lid van het college in commissie of raad toegezegd stuk.

In tegenstelling tot het verstrekken van informatie via een raadsinformatiebrief is de raadsmemo niet vooraf in het college besproken en vastgesteld.

Met het presidium is afgesproken dat informatie verstrekt via een raadsmemo wel als ingekomen stuk wordt geregistreerd, maar niet geagendeerd wordt voor een commissie- of raadsvergadering, tenzij een lid van een commissie of de raad hier via de griffier om verzoekt.

Voor zover van belang treft u nog de volgende korte toelichting aan.

Aanvullende informatie

U heeft gevraagd om meer informatie over de inzet van betrokken maatschappelijke partners voor de ondersteuning en waardering van mantelzorgers. In dit memo lichten wij deze aanvullende inzet die de maatschappelijke partners gaan plegen nader toe.

Eerst geven we een korte terugblik. Op 23 september 2014 heeft u het WMO beleid 2015-2018 vastgesteld. Dit is de basis voor de uitvoering van de mantelzorgondersteuning in Alblasserdam. Mantelzorg is in dit document gedefinieerd als *de "zorg die wordt verleend door huisgenoten, familie, vrienden, kennissen en burens, waarbij de zorg voortvloeit uit de aard van de onderlinge relaties en niet wordt verleend door een professional of als georganiseerd vrijwilligerswerk."* Dit algemene en regionale beleid is voor onze gemeente uitgewerkt in het lokale uitvoeringsprogramma WMO 2015-2016, dat u eind 2014 ter informatie heeft ontvangen. Hierin is eveneens een budgettaire raming gemaakt voor de besteding van de beschikbare budgetten. Het uitvoeringsprogramma is vanaf 1 januari 2015 in uitvoering gegaan, waarbij is aangegeven dat een aantal onderwerpen nog verdere uitwerking behoeften. Uitwerking die wij samen met onze partners hebben opgepakt.

Het onderwerp mantelzorgondersteuning is in het voorjaar van 2015 verder uitgewerkt in een advies aan het College waarin richting wordt gegeven voor de uitvoering van de aanvullende taken voor mantelzorgondersteuning. Dit zijn dus activiteiten die gebeuren naast de activiteiten die in ons dorp via de SWA en MEE al lange tijd worden uitgevoerd. Het gaat uit van twee vormen: ondersteuning en waardering. Dit advies is op 6 juli 2015 vastgesteld door het College. Het uitvoeringsbeleid zoals vastgelegd in deze notitie van juli geldt voor het jaar 2015.

In onze gemeente is, net als in de meeste andere gemeenten in onze regio, op basis van diverse adviezen gekozen voor de beleidslijn om voornamelijk ondersteuning te bieden, waarbij praktische hulp wordt geboden aan mantelzorgers. Dit is de manier waarop wij de mantelzorgers

ondersteunen. Daarnaast willen wij de inzet van mantelzorgers¹ waarderen. Zij, die daaraan behoefte hebben, kunnen in onze gemeente rekenen op welverdiende aandacht.

Naar aanleiding van de notitie mantelzorgondersteuning hebben wij een uitvraag gedaan onder onze partners en zijn concrete voorstellen voor de uitvoering in 2015 ingediend.

Ondersteuning en waardering

Hieronder geven wij een extra toelichting op de aanvullende ondersteuning en waardering van mantelzorgers in 2015:

Maatschappelijke partner	Ondersteuning
Stichting Welzijn Alblasserdam	Aanvulling op het aanbod van individuele mantelzorgondersteuning, zoals dat ook voor 2015 al gebeurde.
	Aanvulling collectieve mantelzorgondersteuning (Alzheimer café) , zoals dat ook voor 2015 al gebeurde.
	Faciliterend: een met de gemeente afgestemde training voor partners verbonden aan het CJG. Doel is dat partners eerder signalen van mantelzorgers herkennen, waardoor mantelzorgers minder vaak overbelast raken. (i.s.m. MEE Drechtsteden)
Bibliotheek AanZet (zie nadere toelichting op de volgende pagina)	Faciliterend: inrichting van plek met informatie voor mantelzorgers, incl. aanvulling van de collectie mede gericht op nieuwe doelgroepen.
	Faciliterend: training medewerkers in signalering en doorverwijzing
	Faciliterend: Gebruik vestiging voor het houden van onder andere lezingen, workshops, insprekuren, waarbij drempelverlagend werken en focus op andere doelgroepen het uitgangspunt is.
SMILE	Pilot dagbesteding light MFC Maasplein, op dagen waarop Waardeburgh een maaltijd aanbiedt (tegen een kleine eigen bijdrage).
Rivas (netwerk dementie)	Faciliterend: voorlichting aan en verzorging van materialen voor de verschillende loketten over progressieve aandoeningen, zodat loketmedewerkers beter leren signaleren en doorverwijzen
Helpende Handen	Een bijdrage in de uitvoering van Helpende Handen in Alblasserdam, waarbij de doelstelling is dat de stagiaires van Helpende Handen expliciet ingezet worden ter ondersteuning en ontlasting van mantelzorgers. Er is een collegevoorstel in voorbereiding, waarin keuzes worden voorgelegd.
Civic talks	Reservering voor het organiseren van gerichte gesprekken met mantelzorgers en andere doelgroepen om input voor beleid te verzamelen (civic talks). Samen met onze partners kijken we naar de manier waarop dit kan worden opgepakt. Een optie is om dit in 2016 te doen, als ervaring is opgedaan in bovenstaande activiteiten.
	Waardering
Stichting Welzijn Alblasserdam. Kernfunctie: waardering	250 Mantelzorgers ontvangen een goodie bag (gesponsord door Landvast en de Hema). De aanvraag wordt steekproef gecontroleerd. Daarbij zal gelden dat de aanvragen op tijdsvolgorde worden beoordeeld.
	Week van de Mantelzorg (zie toelichting op volgende pagina)

¹ Voor het bepalen van mantelzorgers die recht hebben op deze waardering houden we in de regio de definitie van vereniging Mezzo aan plus de versmalling van het Sociaal en Cultureel Planbureau: een mantelzorger is iemand die langer dan 3 maanden en/of meer dan 8 uur per week voor iemand zorgt.

Daarbij hebben wij als uitgangspunt genomen dat de partners in de uitvoering onderling samenwerken, zodat de ondersteuning van de mantelzorger optimaal verloopt. De gemeente faciliteert deze samenwerking door het voeren van uitvoeringsgesprekken. Wij hopen en verwachten dat partners onderling tot nieuwe verbanden en nieuwe initiatieven komen. Dat is ook de reden dat wij de notitie mantelzorg niet in beton gegoten hebben.

Nadere toelichting op de rol van de Bibliotheek AanZet

In de commissie is gevraagd naar het partnerschap van de Bibliotheek AanZet als het gaat om mantelzorg. De bibliotheek is een belangrijke algemene voorziening maakt deel uit van het Alblasserdamse systeem van algemene voorzieningen en neemt als zodanig al heel lang een belangrijke positie in in onze lokale sociale infrastructuur.

Bibliotheek AanZet werkt in totaal voor 15 gemeenten in onze regio en werkt op landelijk niveau samen met andere bibliotheken en andere partners. In Alblasserdam is ongeveer 25% van de inwoners lid van de bibliotheek. Inwoners, ook niet-leden, blijken gemakkelijk binnen te stappen bij de bibliotheek (laagdrempelig) en voelen zich er vertrouwd. Er wordt bijvoorbeeld veel gebruik gemaakt van de mogelijkheid om kranten en tijdschriften te lezen, er is ruimte voor bijeenkomsten van eigen clubs en er vindt huiswerkbegeleiding plaats.

De medewerkers van de bibliotheek krijgen dagelijks hulpvragen van inwoners, over allerlei onderwerpen. Bijvoorbeeld hulpvragen over het aanvragen van een DigiD-code of hulp bij het printen van stukken. De medewerkers zijn behulpzaam en opgeleid om dit soort vragen te beantwoorden (gidsfunctie). Ook hebben zij oog voor de interesses van inwoners en signaleren zij eventuele (taal)achterstanden. De bibliotheekorganisatie past haar dienstverlening aan op de vraag uit de samenleving en richt zich op de zelfredzaamheid, sociale cohesie en participatie. Meerdere malen per jaar is er overleg met de gemeente over de programmering van verschillende activiteiten in de bibliotheek. Dit overleg leidt ook tot nieuwe initiatieven. Zo is er bijvoorbeeld een taalpunt in oprichting in onze vestiging.

In onze Samenlevingsagenda hebben wij al aangegeven dat wij de bibliotheek als partner beschouwen in de uitvoering van de decentralisaties. De bibliotheek erkent dat er meer kansen zijn om haar functie als ontmoetingsplek uit te breiden en haar kennis, locatie en dienstverlening in te zetten voor de decentralisaties in de zorg en sociale zekerheid. Daarbij zien zij voor zichzelf een rol in de doorverwijzing naar andere instellingen en het faciliteren van voorlichtingsactiviteiten (intermediaire rol). Samen met de bibliotheek zien wij die rol ook voor hen weggelegd rondom mantelzorg, waarbij vooral de laagdrempeligheid en de gerichtheid op de gehele samenleving een belangrijk uitgangspunt is.

De bibliotheek zal folders verzorgen en beschikbaar stellen en haar ruimte beschikbaar stellen voor themabijeenkomsten en informele koffieochtenden. Er zal een fysiek mantelzorgpunt worden ingericht en medewerkers zullen worden getraind om een signalerende rol te vervullen en mensen op de juiste wijze door te verwijzen.

Week van de Mantelzorg

Stichting Welzijn Alblasserdam gaat in plaats van de Dag van de Mantelzorg in Alblasserdam de Week van de Mantelzorg organiseren. Dit om juist in te zetten om diverse doelgroepen mantelzorgers te bereiken, zoals jongeren, werkenden, etc. en om in de samenleving veel aandacht voor het onderwerp te genereren

De week van de mantelzorg zal er als volgt uitzien:

Maandag 9 november: informatieavond voor mantelzorgers met dementerende partner of familielid. De heer Andre Aleman vanuit Seniorenbrein zal dit verzorgen. Daarnaast zal dit de kick-off zijn om het Alzheimercafé in Alblasserdam opnieuw vorm te geven voor een inhoudelijk programma.

Dinsdag 10 november: de landelijke dag van de mantelzorg. Als extra faciliteit een informatiemarkt voor mantelzorgers, gevolgd door een diner en vermaak. Verwachting: 100 mantelzorgers. Dan is tevens de goodie bag op te halen. Opening wordt verricht door wethouder Zandvliet.

Donderdag 12 november: een programma in samenwerking met de jongerenwerker (Jeugd-Punt) en de jeugdgemeenteraad voor jonge mantelzorgers waarbij informatie en vermaak op het programma staan.

Wij denken dat deze week veel mensen bereikt zullen gaan worden en verwachten dat dit de gemeente en haar partners tijdens deze week kunnen leren en input kunnen ophalen in de richting van 2016 en verder.

Doorkijkje richting 2016

Wij blijven in gesprek met maatschappelijke partners om in afstemming te bepalen hoe de WMO-budgetten het beste kunnen worden besteed. Wij hebben het initiatief genomen om met onze maatschappelijke partners themagericht groepsgesprekken te voeren over actuele (beleids)vraagstukken. Het doel daarvan is het verder versterken van het lokale netwerk en het op elkaar afstemmen van het aanbod van de verschillende partners. Het onderwerp mantelzorgondersteuning staat op de agenda van een eerstvolgend overleg. Daarbij willen we met de partners streven naar een verdere maximalisering van de effectiviteit van mantelzorgondersteuning.